

ข้อบังคับสภาสถาปนิก

ว่าด้วยการพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

ของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๖) (ง) มาตรา ๔๘ และมาตรา ๖๒
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มี
บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๕
ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สภาสถาปนิกโดย
ความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิกออกข้อบังคับ ว่าด้วยการพักใช้
ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาสถาปนิก ว่าด้วยการพักใช้ใบอนุญาต
และการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณ” หมายความว่า จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม ตามที่
กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก

“คดีจรรยาบรรณ” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณผู้มีอำนาจสอบสวน

“คำกล่าวหา” หรือ “คำกล่าวโทษ” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาที่ผู้ร้องได้เสนอต่อสภาสถาปนิก และให้หมายรวมถึงคำร้องทุกข์ของผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้ร้องต่อสภาสถาปนิก

“การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐาน การสอบพยานบุคคลและการดำเนินการอื่นๆ ซึ่งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณได้กระทำไปเกี่ยวกับความผิดที่มีกรกล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิด

“คำชี้แจง” หรือ “คำให้การ” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาที่ฝ่ายถูกกล่าวหายกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษ

“ให้ถ้อยคำ” หมายความว่า คำพูดหรือคำบอกเล่าของพยานบุคคลที่คณะอนุกรรมการจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

“คำวินิจฉัยชี้ขาด” หมายความว่า มติของคณะกรรมการจรรยาบรรณที่ให้ยกข้อกล่าวหาหรือลงโทษผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ

ข้อ ๔ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ และข้อบังคับสภาสถาปนิก ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. ๒๕๔๔ และในข้อบังคับนี้แล้ว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้กับการสอบสวนคดีจรรยาบรรณและข้อบังคับฉบับนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการจรรยาบรรณ

ข้อ ๕ เมื่อเลขาธิการสภาสถาปนิกได้รับคำกล่าวหาจากบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายหรือพบการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม หรือคำกล่าวโทษจากกรรมการสภาสถาปนิกหรือบุคคลใด ให้เลขาธิการสภาสถาปนิกส่งเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวนคดีจรรยาบรรณแล้วนำเสนอผลการสอบสวนให้คณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อปรากฏว่ามีข่าวหรือข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้หนึ่งผู้ใดปรากฏในสื่อมวลชนที่แสดงว่าพฤติกรรมนั้นน่าจะเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม ให้เลขาธิการสภาสถาปนิกเป็นผู้กล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนั้นต่อคณะกรรมการสภาสถาปนิกโดยมิชักช้า

คณะกรรมการสภาสถาปนิกอาจมีมติให้ส่งคำกล่าวโทษนั้นไปยังคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวน

ข้อ ๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากผู้เป็นกรรมการจรรยาบรรณหนึ่งคน และแต่งตั้งจากสมาชิกที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในสาขาเดียวกันกับผู้ถูกกล่าวหาและมีวุฒิไม่ต่ำกว่าผู้ที่ถูกกล่าวหาอีกไม่น้อยกว่าสองคน

ให้อนุกรรมการผู้มีอาวุโสสูงสุดในคณะกรรมการเป็นประธานคณะกรรมการ

คำสั่งแต่งตั้งนั้นให้ทำเป็นคำสั่งคณะกรรมการจรรยาบรรณและให้ระบุตัวผู้ถูกกล่าวหา กับข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นด้วย

คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจะทำการสอบสวนเฉพาะคดีนั้นๆ และ พ้นตำแหน่งเมื่อการสอบสวนคดีดังกล่าวเสร็จสิ้นลง

ข้อ ๘ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการ นอกจากจะมีคุณสมบัติตาม ข้อ ๗ แล้ว จะต้องมีความประพฤติดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

(๒) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจรรยาบรรณ

ข้อ ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๗ วรรคสี่แล้ว อนุกรรมการ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ลาออก

(๒) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๓) ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่า อนุกรรมการผู้นั้นประพฤติ ผิดจรรยาบรรณ

ข้อ ๑๐ ผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านการแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ใดในคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งได้ ถ้าปรากฏว่าอนุกรรมการผู้นั้นมีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างใดอย่างหนึ่งในกรณีต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องที่ได้สอบสวน

(๒) เป็นผู้มีส่วนเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหาให้ทำเป็นหนังสือ แสดงเหตุผลที่คัดค้านนั้นยื่นต่อประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณภายใน ๑๕ วัน

นับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเมื่อประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณได้รับเรื่องคัดค้านอนุกรรมการแล้ว ให้เรียกประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณ หากคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาเห็นว่าการคัดค้านนั้นมีเหตุผลรับฟังได้ ให้สั่งเปลี่ยนแปลงอนุกรรมการตามสมควรแก่กรณีโดยด่วน แต่ถ้าคณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่าการคัดค้านนั้นไม่มีเหตุผลอันควรรับฟังได้ หรือเห็นว่าแม้ให้อนุกรรมการผู้ถูกคัดค้านนี้ได้อยู่ร่วมในคณะอนุกรรมการต่อไป ก็ไม่ทำให้เสียความเป็นธรรมแต่ประการใด คณะกรรมการจรรยาบรรณจะยกคำคัดค้านนั้นเสียก็ได้ ในการนี้ ให้บันทึกเหตุผลนั้นไว้ในสำนวนการพิจารณาด้วย

หมวด ๒

คำกล่าวหาและคำให้การ

ข้อ ๑๑ คำกล่าวหาว่าผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมประพฤติผิดจรรยาบรรณจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ มีรายละเอียด ชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ของผู้กล่าวหา ข้อกล่าวหา วัน เวลาที่พบเห็นเหตุการณ์ สถานที่ที่เกิดเหตุ นั้นๆ และวัตถุประสงค์ของการกล่าวหา ลงลายมือชื่อของผู้กล่าวหาตลอดจนหลักฐานพยานอื่น ๆ

คำกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นต่อเลขาธิการสภาสถาปนิก หรือผู้ที่เลขาธิการสภาสถาปนิกมอบหมาย

ข้อ ๑๒ เมื่อประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ ได้รับคำกล่าวหาจากเลขาธิการสภาสถาปนิกแล้ว ให้ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณมอบหมาย ทำการตรวจสอบคำกล่าวหา หากเห็นว่าชอบด้วยกฎหมายหรือข้อบังคับ ก็ให้รับเป็นคำกล่าวหา และเมื่อมีคำสั่งรับเป็นคำกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทำการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๑๓ ให้ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ ส่งสำเนาคำกล่าวหาที่จะทำการสอบสวนไปยังผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกกล่าวหาโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยเจ้าหน้าที่ของสภาสถาปนิก โดยส่งไปยังสำนักงานหรือภูมิลำเนาของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในทะเบียนสมาชิกสภาสถาปนิก พร้อมทั้งแจ้งกำหนดวันเวลาที่ขี้นคำชี้แจงหรือคำให้การ และสถานที่ทำการสอบสวนไปด้วย

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกกล่าวหา มีสิทธิทำคำชี้แจง หรือคำให้การแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำกล่าวหา หรือภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการจรรยาบรรณได้ขยายให้

หมวด ๓

การสอบสวนและการทำความเห็นของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ เมื่อประธานคณะกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแล้วให้บันทึก วัน เดือน ปี ที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนแล้วให้รีบทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวัน ถ้าเห็นว่าไม่ทันตามกำหนดก็ให้เสนอคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาขยายเวลาการสอบสวนออกไปอีกครั้งจะไม่เกินหกสิบวัน แต่ห้ามไม่ให้ขยายเวลาการสอบสวนเกินกว่าสองครั้ง

ข้อ ๑๖ ในการสอบสวนคดีจรรยาบรรณให้อุทธรณ์การเป็นผู้ซักถามพยาน ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิแต่งตั้งทนายความเข้าแก้ต่างคดี แต่อาจซักถามพยานได้ต่อเมื่อได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ ในการสอบสวนคดีจรรยาบรรณ ให้สภาสถาปนิกจ่ายค่าป่วยการ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าที่พักในกรณีที่ต้องไปทำการสอบสวนพยานบุคคล ภายนอกสถานที่ที่กำหนด แก่อนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๗ ในอัตราตามที่ กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการสภาสถาปนิก หรือตามมติของคณะกรรมการ สภาสถาปนิก

ข้อ ๑๘ ในการสอบสวนแต่ละครั้งจะต้องมีอนุกรรมการอย่างน้อยี่หนึ่ง ของจำนวนอนุกรรมการคณะนั้น ๆ จึงเป็นองค์คณะดำเนินการสอบสวนได้

ข้อ ๑๙ คณะอนุกรรมการมีอำนาจให้ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถ้อยคำหรือทำคำชี้แจง เพิ่มเติมในประเด็นใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลา ที่คณะอนุกรรมการกำหนด ให้คณะอนุกรรมการดำเนินการไปโดยไม่ต้องสอบสวน ตัวผู้ถูกกล่าวหา แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๒๐ การสอบสวนปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานบุคคล ให้บันทึกถ้อยคำ เป็นหนังสือแล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง เมื่อรับรองว่าถูกต้องแล้วให้ลงลายมือชื่อไว้ และให้คณะอนุกรรมการที่เป็นองค์คณะทำการสอบสวนทุกคนลงลายมือชื่อกำกับด้วย

ข้อ ๒๑ ในการสอบสวนพยานบุคคล ถ้าพยานไม่มา หรือไม่ยอมให้ถ้อยคำ ต่อคณะอนุกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการเรียกพยานไม่ได้ภายในกำหนดเวลา อันสมควร คณะอนุกรรมการจะดเว้นไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึก เหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ข้อ ๒๒ การถอนคำกล่าวหาที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับ การสอบสวนและการดำเนินงานใดๆ ของคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการจรรยาบรรณ

ข้อ ๒๓ ในการทำความเห็น ให้ถือตามเสียงข้างมากของคณะอนุกรรมการ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานคณะอนุกรรมการออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด อนุกรรมการฝ่ายเสียงข้างน้อยจะทำความเห็นแย้งไว้ก็ได้

ให้ประธานคณะอนุกรรมการส่งสำนวนการสอบสวนและผลการพิจารณาทั้งหมด เข้าที่ประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว หาก คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นใด ก็ให้ส่ง คณะอนุกรรมการทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

หมวด ๔

การวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๒๔ ในการวินิจฉัยคดีจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจ สั่งยกข้อกล่าวหา หรือลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๒๕ ก็ได้

กรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่าเป็นการกระทำผิดเล็กน้อยและเป็น ความผิดครั้งแรก จะงดเว้นโทษโดยตักเตือนเป็นหนังสือ หรือภาคทัณฑ์ไว้ก็ได้

ข้อ ๒๕ โทษผิดจรรยาบรรณ มีสี่สถานคือ

(๑) ตักเตือน

(๒) ภาคทัณฑ์

(๓) พักใช้ใบอนุญาต มีกำหนดตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปี

(๔) เพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๒๖ เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยชี้ขาดและมีคำสั่งประการใด ให้เลขาธิการสภาสถาปนิกแจ้งให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ฝ่ายทะเบียนจดแจ้งไว้ในทะเบียนประวัติของสมาชิกต่อไป

ข้อ ๒๗ กรณีผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณที่คณะกรรมการจรรยาบรรณได้วินิจฉัยชี้ขาดสั่งลงโทษพักใช้ใบอนุญาตตามเวลาที่กำหนด และอยู่ในระหว่างพักการใช้ใบอนุญาต กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ อีก ให้คณะกรรมการสภาสถาปนิกดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลลงโทษ ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อศาลพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด ให้สภาสถาปนิกมีมติเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้น นับตั้งแต่วันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด

มติสภาสถาปนิกตามข้อนี้ให้เป็นที่สุดห้ามอุทธรณ์

หมวด ๕

การอุทธรณ์

ข้อ ๒๘ ผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยชี้ขาดและมีคำสั่งลงโทษตามข้อ ๒๕ อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการสภาสถาปนิก ได้ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดนั้น

ข้อ ๒๙ การยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาด ให้ยื่นตามแบบที่สภาสถาปนิกกำหนด และต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง รายละเอียดการโต้แย้งคำวินิจฉัย ตลอดจนความประสงค์ของการอุทธรณ์

การยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัย ให้ยื่นต่อเลขาธิการสภาสถาปนิก หรือผู้ที่เลขาธิการสภาสถาปนิกมอบหมาย ณ ที่ทำการสำนักงานสภาสถาปนิกในวันและเวลาทำการ และให้เลขาธิการสภาสถาปนิกรวบรวมด้วยคำสำนวนส่งให้คณะกรรมการสภาสถาปนิกพิจารณาโดยมิชักช้า

ข้อ ๓๐ เมื่อคณะกรรมการสภาสถาปนิกได้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคำอุทธรณ์แล้ว ให้ทำเป็นคำสั่งสภาสถาปนิก โดยให้ระบุเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาดด้วย แล้วให้เลขาธิการสภาสถาปนิกแจ้งให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบ

คำวินิจฉัยชี้ขาดตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๖

การบังคับตามคำสั่ง

ข้อ ๓๑ เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ได้รับคำสั่งคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคำสั่งสภาสถาปนิก แล้วแต่กรณี ให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมลงนามตอบรับทราบคำสั่งนั้น พร้อมทั้งส่งใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมของตนคืนให้เลขาธิการสภาสถาปนิกภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

ข้อ ๓๒ การนับระยะเวลาการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ให้นับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกลงโทษลงนามรับทราบคำสั่ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ปรีดี บุรณศิริ

นายกสภาสถาปนิก